

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 307/1999 Sb., zákonem č. 56/2001 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb. a zákonem č. 47/2004 Sb.

ZÁKON**o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z PROVOZU VOZIDLA**

Oddíl první

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Tímto zákonem v souladu s právem Evropských společenství¹) se upravuje pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (dále jen "pojištění odpovědnosti"), zřizuje se Česká kancelář pojistitelů (dále jen "Kancelář") a vymezuje její právní postavení, organizace a předmět činnosti.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, může na dálnici,^{1a}) silnici,²) místní komunikaci³) a účelové komunikaci, s výjimkou účelové komunikace, která není veřejně přístupná⁴) (dále jen "pozemní komunikace"), provozovat vozidlo pouze ten, jehož odpovědnost za škodu způsobenou provozem tohoto vozidla je pojištěna podle tohoto zákona.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, pojištění odpovědnosti se řídí zvláštním právním předpisem.^{4a})

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) vozidlem

silniční vozidlo, zvláštní vozidlo a trolejbus; silničním vozidlem je vozidlo druhu moped, motocykl, tříkolka nebo čtyřkolka, osobní automobil, autobus, nákladní automobil, speciální automobil, tahač, přípojně vozidlo; zvláštním vozidlem je vozidlo druhu traktor a jeho přípojná vozidla (včetně jednonápravového traktoru s přívěsem), pracovní stroj samojízdný, pracovní stroj přípojný a vozidla kategorie R; zvláštním vozidlem kategorie R jsou ostatní vozidla, která nelze zařadit do výše

uvedených kategorií, zejména sněžný skútr, rolba, čtyřkolka určená pro přepravu materiálů nebo technologií; za vozidlo se nepovažuje invalidní vozík,5)

b) tuzemským vozidlem

vozidlo, které podléhá registraci silničních vozidel vedené podle zvláštního právního předpisu9) (dále jen "evidenci vozidel"), nebo vozidlo, které nepodléhá evidenci vozidel a je ve vlastnictví fyzické osoby s bydlištěm na území České republiky nebo právnické osoby se sídlem na území České republiky,

c) cizozemským vozidlem

vozidlo, které je vybaveno cizí státní poznávací značkou, nebo vozidlo, které není vybaveno cizí státní poznávací značkou a je ve vlastnictví fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se sídlem mimo území České republiky,

d) pojistitelem

pojišťovna, která je podle zvláštního právního předpisu10) oprávněna provozovat na území České republiky pojištění odpovědnosti,

e) pojistníkem

ten, kdo uzavřel s pojistitelem smlouvu o pojištění odpovědnosti,

f) pojištěným

ten, na jehož odpovědnost za škodu se pojištění odpovědnosti vztahuje,

g) poškozeným

ten, komu byla provozem vozidla způsobena škoda a má nárok na náhradu škody podle tohoto zákona,

h) škodnou událostí

způsobení škody provozem vozidla,

i) kanceláří pojistitelů

profesní organizace sdružující pojišťovny, které jsou v určitém státě oprávněny provozovat pojištění odpovědnosti,

j) orgánem evidence

správní orgán, který vede evidenci vozidel,9)

k) zelenou kartou

mezinárodní karta automobilového pojištění,

l) členským státem

členský stát Evropské unie nebo jiný stát tvořící Evropský hospodářský prostor,

m) územím, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště,

1. území státu, jehož státní poznávací značku nebo jinou registrační značku vozidlo nese, nebo
2. území státu, v němž značka přidělená vozidlu pojistitelem nebo jiná rozlišovací značka byla vydána, jestliže vozidlo nepodléhá evidenci vozidel, ale na vozidle je umístěna značka přidělená pojistitelem nebo jiná rozlišovací značka, která je obdobou státní poznávací značky, nebo
3. území státu, v němž má vlastník vozidla bydliště, jestliže se pro takové vozidlo nevyžaduje ani registrační značka ani značka přidělená pojistitelem nebo jiná rozlišovací značka, která je obdobou státní poznávací značky.

Oddíl druhý

Pojištění odpovědnosti

§ 3

Pojistná smlouva

(1) Pojištění odpovědnosti vzniká na základě pojistné smlouvy. Pojistitel je povinen pojistnou smlouvu uzavřít, jestliže návrh na její uzavření neodporuje tomuto zákonu nebo všeobecným pojistným podmínkám pojistitele. V pojistné smlouvě se lze od tohoto zákona odchýlit jen tehdy, pokud tím nedochází ke snížení nebo omezení nároků poškozeného z pojištění odpovědnosti. Bezprostředně po uzavření pojistné smlouvy týkající se tuzemského vozidla je pojistitel povinen vydat pojistníkovi doklad o pojištění odpovědnosti (dále jen "doklad o pojištění") a na žádost pojistníka zelenou kartu. Náležitosti dokladu o pojištění stanoví Ministerstvo financí (dále jen "ministerstvo") vyhláškou.

(2) Pojistná smlouva obsahuje nejméně údaje o účastnících smlouvy a o vozidle, době trvání pojištění, pojistném období, limitu pojistného plnění, výši pojistného, způsobu jeho placení a jeho splatnosti. Jestliže v době uzavření pojistné smlouvy nejsou některé údaje týkající se vozidla známy, je pojistník povinen je pojistiteli sdělit ve lhůtě, kterou pojistitel určil, nejpozději však do 15 dnů od uzavření pojistné smlouvy. Zelenou kartu v takovém případě pojistitel vystaví po obdržení tohoto sdělení pojistníka.

(3) Pro účely tohoto zákona se limitem pojistného plnění rozumí nejvyšší hranice plnění pojistitele při jedné škodné události. V členění podle odstavce 4 musí být limity pojistného plnění uvedeny v pojistné smlouvě samostatně.

(4) Limit pojistného plnění musí být:

- a) při škodě podle § 6 odst. 2 písm. a) nejméně 35 000 000 Kč na každého zraněného nebo usmrčeného,
- b) při škodě podle § 6 odst. 2 písm. b) a c) nejméně 18 000 000 Kč bez ohledu na počet poškozených; převyšuje-li součet nároků více poškozených limit pojistného plnění uvedený v pojistné smlouvě, pojistné plnění se každému z nich snižuje v poměru tohoto limitu k součtu nároků všech poškozených.

(5) Pojistitel je povinen stanovit pojistné tak, aby zabezpečil trvalou splnitelnost závazků vzniklých provozováním pojištění odpovědnosti, zejména dostatečnou tvorbu aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy podle zvláštního právního předpisu upravujícího pojišťovnictví,¹¹⁾ a úhradu příspěvků Kanceláři podle § 18 odst. 5.

(6) Při sjednávání výše pojistného v pojistné smlouvě je pojistitel povinen zohlednit předcházející škodný průběh pojištění odpovědnosti pojistníka, a to slevou na pojistném v případě bezeškodného

průběhu pojištění nebo přírůžkou k pojistnému v případě výplaty pojistného plnění z pojištění odpovědnosti.

(7) Způsob stanovení výše pojistného je pojistitel povinen předložit ke kontrole ministerstvu na jeho písemné vyžádání, a to včetně statistických údajů, na kterých je způsob stanovení výše pojistného založen, a potvrzení odpovědného pojistného matematika 11a) o správnosti způsobu stanovení výše pojistného.

§ 4

Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu

Uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti (dále jen "pojistná smlouva") je povinen vlastník nebo spoluvlastník (dále jen "vlastník") tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského vozidla, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím není dotčeno právo uzavřít pojistnou smlouvu osobou, která je osobou odlišnou od vlastníka tuzemského vozidla nebo řidiče cizozemského vozidla.

§ 5

Výjimky z pojištění odpovědnosti

(1) Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu podle tohoto zákona nemá

a) řidič cizozemského vozidla, který je držitelem platné zelené karty vydané pojišťovnou v cizím státě, nebo vozidla, jehož pojištění odpovědnosti na území České republiky je zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu,

b) složka integrovaného záchranného systému pro všechna vozidla neužívaná k podnikání a zařazená do průběžně aktualizované přílohy poplachového plánu integrovaného záchranného systému kraje,¹²⁾

c) Bezpečnostní informační služba pro jí provozovaná vozidla, Ministerstvo obrany pro vozidla provozovaná Vojenským zpravodajstvím a Ministerstvo vnitra pro vozidla provozovaná Úřadem pro zahraniční styky a informace a pro vozidla Policie České republiky útvarů služby kriminální policie a vyšetřování a obec pro vozidla provozovaná jednotkami sborů dobrovolných hasičů obce.

(2) K vozidlu uvedenému v odstavci 1 písm. b) a c) (dále jen "vozidlo s výjimkou z pojištění odpovědnosti") vydá zelenou kartu ministerstvo. Zanikne-li důvod, pro který byla vozidlu s výjimkou z pojištění odpovědnosti zelená karta vydána, je ten, kdo takové vozidlo provozuje, povinen zelenou kartu ministerstvu vrátit.

Rozsah pojištění odpovědnosti

§ 6

(1) Pojištění odpovědnosti se vztahuje na každou osobu, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, má pojištěný nárok, aby pojistitel za něho nahradil v rozsahu a ve výši podle zvláštního právního předpisu¹⁵⁾ poškozeným uplatněné a prokázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví nebo usmrcením,

b) škody vzniklé poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škody vzniklé odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat (dále jen "věcná škoda"),

c) škody, která má povahu ušlého zisku,

d) účelně vynaložených nákladů spojených s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c),

pokud ke škodné události, ze které tato škoda vznikla a za kterou pojištěný odpovídá, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti. Škoda se hradí v penězích, maximálně však do výše limitu pojistného plnění stanoveného v pojistné smlouvě.

(3) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vztahuje se pojištění odpovědnosti na škodnou událost, ke které došlo na území České republiky nebo cizího státu uvedeného v seznamu; seznam cizích států stanoví ministerstvo vyhláškou.

(4) Pojistná smlouva týkající se pojištění odpovědnosti musí být uzavřena tak, aby toto pojištění na základě jediného pojistného platilo na území všech členských států a dalších států uvedených v seznamu států, který stanoví ministerstvo vyhláškou. Pojistitel je povinen tuto platnost pojištění na zelené kartě vyznačit.

(5) Pojištění odpovědnosti platí i na území jiných států než států uvedených v odstavci 4, pokud pojistitel tuto platnost pojištění na zelené kartě vyznačil.

(6) V případě škody způsobené provozem tuzemského vozidla na území jiného členského státu se rozsah pojištění odpovědnosti řídí právní úpravou tohoto jiného členského státu, pokud podle tohoto zákona nebo podle pojistné smlouvy není tento rozsah širší.

(7) Na škodu způsobenou provozem vozidla občanovi členského státu během jeho přímé cesty mezi dvěma územími členských států, jestliže se na území, kterým taková osoba projíždí a na kterém došlo k události, z níž škoda vznikla, nevztahuje působnost žádné národní kanceláře pojistitelů, se vztahuje právní úprava toho členského státu, na jehož území má vozidlo obvyklé stanoviště.

§ 7

(1) Pojistitel nehradí

a) škodu, kterou utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena,

b) škodu podle § 6 odst. 2 písm. b) a c), za kterou pojištěný odpovídá svému manželu nebo osobám, které s ním v době vzniku škodné události žily ve společné domácnosti, s výjimkou škody podle § 6 odst. 2 písm. c), jestliže tato škoda souvisí se škodou podle § 6 odst. 2 písm. a),

c) škodu na vozidle, jehož provozem byla škoda způsobena, jakož i na věcech přepravovaných tímto vozidlem, s výjimkou škody způsobené na věci, kterou měla tímto vozidlem přepravovaná osoba v době škodné události na sobě nebo u sebe, a to v rozsahu, v jakém pojištěný za škodu odpovídá,

d) škodu podle § 6 odst. 2 písm. b) a c) vzniklou mezi vozidly jízdní soupravy tvořené motorovým a přípojným vozidlem, jakož i škodu na věcech přepravovaných těmito vozidly, nejedná-li se o škodu způsobenou provozem jiného vozidla,

e) škodu vzniklou manipulací s nákladem stojícího vozidla,

f) náklady vzniklé poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění (péče) nebo důchodů

z důchodového pojištění v důsledku škody na zdraví nebo usmrcením, které utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla tato škoda způsobena,

g) škodu způsobenou provozem vozidla při jeho účasti na organizovaném motoristickém závodě nebo soutěži, s výjimkou škody způsobené při takovéto účasti, jestliže je řidič při tomto závodě nebo soutěži povinen dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích,

h) škodu vzniklou provozem vozidla při teroristickém činu nebo válečné události, jestliže má tento provoz přímou souvislost s tímto činem nebo událostí.

(2) Byla-li škoda způsobena vlastníku vozidla provozem jeho vozidla, které v době vzniku škody řídila jiná osoba, nebo osobě, která s vozidlem, jehož provozem byla této osobě škoda způsobena, oprávněně nakládá jako s vlastním nebo se kterým oprávněně vykonává právo pro sebe, a jestliže v době vzniku škody řídila vozidlo jiná osoba, je pojistitel povinen uhradit tomuto vlastníku nebo této osobě pouze škodu podle § 6 odst. 2 písm. a).

(3) V případě střetu vozidel, která jsou ve vlastnictví téže osoby, se škoda způsobená této osobě hradí pouze tehdy, jestliže jde o různé provozovatele vozidel zúčastněných na vzniku škodné události a jestliže není současně tato osoba provozovatelem vozidla, na němž byla tato škoda způsobena.

§ 8

Povinnosti pojištěného

(1) Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu písemně oznámit pojistiteli, že došlo ke škodné události s uvedením skutkového stavu týkajícího se této události, předložit k tomu příslušné doklady a v průběhu šetření škodné události postupovat v souladu s pokyny pojistitele.

(2) Pojištěný je povinen pojistiteli bez zbytečného odkladu písemně sdělit, že

a) bylo proti němu uplatněno právo na náhradu škody a vyjádřit se k požadované náhradě a její výši,

b) v souvislosti se škodnou událostí bylo zahájeno správní nebo trestní řízení a neprodleně informovat pojistitele o jeho průběhu a výsledku,

c) poškozeným byl uplatněn nárok na náhradu škody u soudu nebo u jiného příslušného orgánu, pokud se o této skutečnosti dozví.

(3) Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu doložit poškozenému na jeho žádost údaje nezbytné pro uplatnění práva poškozeného na náhradu škody, zejména své jméno a příjmení a bydliště, jméno a příjmení a bydliště nebo obchodní jméno a sídlo, popřípadě místo podnikání vlastníka vozidla, obchodní jméno a sídlo, popřípadě místo podnikání pojistitele, u něhož bylo sjednáno pojištění odpovědnosti, číslo pojistné smlouvy, a jedná-li se o vozidlo, které podléhá evidenci vozidel, (dále jen "evidované vozidlo"), státní poznávací značku vozidla, kterým byla škoda způsobena.

§ 9

Pojistné plnění

(1) Poškozený má právo uplatnit svůj nárok na plnění podle § 6 u příslušného pojistitele nebo u Kanceláře, jedná-li se o nárok na plnění z garančního fondu podle § 24.

(2) Plnění pojistitele je splatné do 15 dnů, jakmile pojistitel skončil šetření nutné k zjištění rozsahu jeho povinnosti plnit nebo jakmile pojistitel obdržel pravomocné rozhodnutí soudu o své povinnosti poskytnout pojistné plnění.

(3) Pojistitel je povinen provést šetření škodné události bez zbytečného odkladu. Ve lhůtě do 3 měsíců ode dne, kdy bylo oprávněnou osobou uplatněno právo na plnění z pojištění odpovědnosti, je pojistitel povinen

a) ukončit šetření pojistné události a sdělit poškozenému výši pojistného plnění, jestliže nebyla zpochybněna povinnost pojistitele plnit z pojištění odpovědnosti a nároky na náhradu škody byly prokázány, nebo

b) podat poškozenému písemné vysvětlení k těm jím uplatněným nárokům na náhradu škody, které byly pojistitelem zamítnuty nebo u kterých bylo plnění pojistitele sníženo.

(4) Nesplnil-li pojistitel povinnost podle odstavce 3, zvyšuje se částka pojistného plnění, jehož se prodlení pojistitele týká, o úrok z prodlení. Sazba úroku z prodlení se stanoví ve výši diskontní sazby stanovené Českou národní bankou, platné k prvnímu dni prodlení, navýšené o 4 % ročně. Úroky z prodlení se stanovují vždy samostatně za každý započatý měsíc prodlení ve výši jedné dvanáctiny sazby úroku z prodlení, přičemž sazba úroku z prodlení se aktualizuje každý měsíc s využitím diskontní sazby České národní banky, platné k prvnímu dni daného měsíce prodlení. Úroky z prodlení odvozené na základě diskontní sazby se použijí, pokud není v pojistné smlouvě stanovena částka vyšší.

(5) Není-li ohroženo řízení o trestném činu podle zvláštního právního předpisu¹⁶) nebo projednávání přestupku, sděluje orgán činný v trestním řízení nebo orgán projednávající přestupek pojistiteli nebo Kanceláři údaje o dopravní nehodě v rozsahu podle zvláštního právního předpisu,^{16a}) popřípadě mu umožní nahlížet do spisu a požítovat z něho výpisy ve věci týkající se škodné události.

§ 9a

Škodní zástupce

(1) Pojistitel je povinen ustanovit v každém členském státě, mimo členský stát, ve kterém získal povolení k provozování pojištění odpovědnosti, škodního zástupce. Škodní zástupce musí mít, jde-li o fyzickou osobu, bydliště nebo místo podnikání, a jde-li o právnickou osobu, sídlo ve státě, ve kterém je ustanoven.

(2) Škodní zástupce jménem a na účet pojistitele projednává škodné události, včetně konečného vyřízení poškozeným vznesených nároků na náhradu škody. Za tím účelem shromažďuje informace nutné k prošetření těchto nároků a provádí opatření k jejich vypořádání, byla-li škoda způsobena provozem vozidla,

a) ke kterému bylo sjednáno pojištění odpovědnosti u pojistitele nebo pobočky pojistitele v jiném členském státě, než je stát, ve kterém má poškozený bydliště nebo sídlo,

b) které má obvyklé stanoviště v jiném členském státě, než je stát, ve kterém má poškozený bydliště nebo sídlo, a

c) došlo-li k této škodě v jiném členském státě, než je stát, ve kterém má poškozený bydliště nebo sídlo.

(3) Škodní zástupce může být činný i pro více pojistitelů. Musí být zmocněn k zastupování pojistitele ve vztahu k poškozenému, vybaven dostatečnými pravomocemi k uspokojení oprávněných

nároků poškozeného v plném rozsahu a schopen vyřizovat věc v úředním jazyce členského státu bydliště nebo sídla poškozeného. Jmenování škodního zástupce nevylučuje právo poškozeného nebo jeho pojistitele uplatnit nárok na náhradu způsobené škody přímo proti osobě, která tuto škodu způsobila, nebo proti příslušnému pojistiteli.

(4) Jmenování škodního zástupce není zřízením pobočky pojistitele.

(5) Pojistitel je povinen sdělit Kanceláři jméno a příjmení, datum narození a adresu bydliště nebo místa podnikání škodního zástupce, jedná-li se o fyzickou osobu, nebo obchodní firmu nebo název a sídlo, jedná-li se o právnickou osobu, stát jeho působnosti a všechny změny, a to do 7 dnů ode dne jeho jmenování nebo provedení změny. Kancelář tyto informace předává bez zbytečného odkladu příslušným národním informačním střediskům členských států.

§ 10

Právo pojistitele na úhradu vyplacené částky

(1) Pojistitel má proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, jestliže prokáže, že pojištěný

- a) způsobil škodu úmyslně,
- b) porušil základní povinnost týkající se provozu na pozemních komunikacích a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody, za kterou pojištěný odpovídá,
- c) způsobil škodu provozem vozidla, které použil neoprávněně, nebo
- d) bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí, a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného šetření pojistitele podle § 9 odst. 3,
- e) bezdůvodně nesplnil povinnost podle § 8 odst. 1 a 2 a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného šetření pojistitele podle § 9 odst. 3, nebo
- f) bezdůvodně odmítl jako řidič vozidla podrobit se na výzvu příslušníka Policie České republiky zkoušce na přítomnost alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo.

(2) Porušením základních povinností při provozu na pozemních komunikacích se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) provozování vozidla, které svojí konstrukcí a technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí,
- b) provozování vozidla, jehož technická způsobilost k provozu vozidla nebyla schválena,
- c) řízení vozidla osobou, která není držitelem příslušného řidičského oprávnění, s výjimkou řízení vozidla osobou, která se učí vozidlo řídit nebo skládá zkoušku z řízení vozidla, a to vždy pouze pod dohledem oprávněného učitele nebo řidiče cvičitele individuálního výcviku,
- d) řízení vozidla osobou, které byl uložen zákaz činnosti řídit vozidlo, v době tohoto zákazu,
- e) řízení vozidla osobou, která při řízení vozidla byla pod vlivem alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo,

f) předání řízení vozidla osobě uvedené v písmenech c), d) nebo e).

(3) Pojistitel má proti pojistníkovi právo na úhradu částky, kterou vyplatil z důvodu škody způsobené provozem vozidla, jestliže její příčinou byla skutečnost, kterou pro vědomě nepravdivé nebo neúplné odpovědi nemohl pojistitel zjistit při sjednávání pojištění a která byla pro uzavření pojistné smlouvy podstatná.

(4) Součet požadovaných náhrad podle odstavců 1 a 3 nesmí být vyšší než plnění vyplacené pojistitelem v důsledku škodné události, se kterou toto právo pojistitele souvisí.

§ 11

Škoda způsobená provozem vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti

(1) Škodu způsobenou provozem vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti nahradí ministerstvo.

(2) Způsob a rozsah náhrady škody v případech podle odstavce 1 se řídí zvláštním právním předpisem.¹⁵⁾ Osoba, která provozuje vozidlo s výjimkou z pojištění odpovědnosti, je povinna oznámit ministerstvu skutečnosti podle § 8 odst. 1 a 2. Poškozený má v takovém případě právo na náhradu škody proti ministerstvu. Činnosti spojené s náhradou škody hrazenou ministerstvem může na základě dohody vykonávat jménem ministerstva jím pověřený pojistitel.

(3) Dojde-li ke škodě způsobené provozem vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti na území státu, který je uveden v seznamu států podle § 6 odst. 3, uhradí tuto škodu Kancelář nebo pojistitel, který vydal zelenou kartu (§ 5 odst. 2). Ministerstvo uhradí tomu, kdo škodu podle věty první uhradil, částku vyplaceného pojistného plnění včetně nákladů spojených s vyřízením pojistné události.

(4) Nahradilo-li ministerstvo škodu způsobenou provozem vozidla, za kterou odpovídá osoba, která provozuje vozidlo s výjimkou z pojištění odpovědnosti, má ministerstvo nárok na náhradu toho, co za tuto osobu plnilo, proti fyzické osobě, která škodu způsobila, za podmínky podle § 10 odst. 1. Byla-li škoda způsobena při plnění pracovních povinností, může ministerstvo uplatňovat nárok na náhradu vyplaceného plnění v takové výši, v jaké by ji mohl uplatnit zaměstnavatel vůči zaměstnanci podle zvláštního právního předpisu.¹⁸⁾ Toto omezení neplatí, jde-li o škodu způsobenou úmyslně, neoprávněným užitím vozidla, po požití alkoholického nápoje nebo pod vlivem omamné látky.

Zánik pojištění odpovědnosti

§ 12

(1) Pojištění odpovědnosti podle tohoto zákona zaniká

- a) dnem, kdy pojistník, jeho dědic, právní nástupce nebo vlastník vozidla, je-li osobou odlišnou od pojistníka, oznámil pojistiteli změnu vlastníka tuzemského vozidla,
- b) dnem, kdy vozidlo přestalo jako vozidlo fyzicky existovat,
- c) dnem vyřazení tuzemského vozidla z evidence vozidel,
- d) odcizením vozidla; nelze-li dobu odcizení vozidla přesně určit, považuje se vozidlo za odcizené, jakmile Policie České republiky přijala oznámení o odcizení vozidla,
- e) dnem následujícím po marném uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení

pojistného nebo jeho části, doručené pojistníkovi; tato lhůta nesmí být kratší než 1 měsíc a upomínka pojistitele musí obsahovat upozornění na zánik pojištění odpovědnosti v případě nezaplacení dlužného pojistného; lhůtu stanovenou pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části lze před jejím uplynutím dohodou prodloužit,

f) výpovědí podle zvláštního právního předpisu,19)

g) dohodou,

h) uplynutím doby, na kterou bylo pojištění odpovědnosti sjednáno.

(2) Pojistník je povinen bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d).

§ 13

(1) Po zániku pojištění odpovědnosti je

a) pojistník povinen bez zbytečného odkladu odevzdat pojistiteli doklad o pojištění a zelenou kartu, pokud byla vydána,

b) pojistitel povinen vrácení dokladu o pojištění a zelené karty bez zbytečného odkladu pojistníkovi písemně potvrdit a na základě jeho žádosti vydat ve lhůtě 15 dnů ode dne jejího doručení potvrzení o době trvání pojištění odpovědnosti a škodném průběhu zaniklého pojištění.

Náležitosti tohoto potvrzení stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Zanikne-li pojištění odpovědnosti před uplynutím doby, za kterou bylo pojistné zaplaceno, má pojistitel právo na pojistné do konce kalendářního měsíce, ve kterém pojištění odpovědnosti zaniklo. Zbývající část pojistného je pojistitel povinen vrátit. Nastala-li v době do zániku pojištění odpovědnosti škodná událost, vzniká pojistiteli právo na pojistné podle věty první; povinnost zbývající část pojistného vrátit má pouze tehdy, jestliže mu z této škodné události nevznikne povinnost plnit.

(3) Jestliže pojistník nesplnil povinnost podle odstavce 1 písm. a), není pojistitel povinen do doby splnění této povinnosti vrátit pojistníkovi pojistné podle odstavce 2 ani vydat potvrzení podle odstavce 1 písm. b).

§ 14

Hraniční pojištění

(1) Řidič cizozemského vozidla, s výjimkou řidiče, který je držitelem platné zelené karty vydané pojišťovnou v cizím státě, a s výjimkou řidiče, jehož pojištění odpovědnosti na území České republiky je zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu, je povinen uzavřít s Kanceláří pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla na území České republiky (dále jen "hraniční pojištění"). Hraniční pojištění se uzavírá při vstupu cizozemského vozidla na území České republiky zaplacením pojistného, a to na dobu jeho pobytu na tomto území nebo na dobu prodloužení tohoto pobytu, nejméně však na dobu 15 dnů. Bez hraničního pojištění neumožní Policie České republiky jízdu takového vozidla na území České republiky.

(2) Hraniční pojištění se vztahuje pouze na škodné události, které nastaly na území České republiky a na území jiného členského státu. Činnosti spojené s uzavíráním hraničního pojištění může na základě smlouvy vykonávat jménem Kanceláře jí pověřená osoba.

(3) Kancelář vydá řidiči vozidla doklad o hraničním pojištění, jakmile zaplatil pojistné. Náležitosti tohoto dokladu stanoví ministerstvo vyhláškou.

(4) Jestliže je na území České republiky provozováno cizozemské vozidlo, jehož provoz na tomto území je podmíněn hraničním pojištěním, bez uzavření tohoto pojištění, je řidič tohoto vozidla povinen zaplatit Kanceláři pojistné odpovídající trojnásobku pojistného, které mělo být na dobu pobytu tohoto vozidla na území České republiky zaplacen, nejméně však 10 tisíc Kč. Totéž platí, jestliže je takové cizozemské vozidlo provozováno na území České republiky bez hraničního pojištění po uplynutí doby platnosti zelené karty.

(5) Neprokáže-li se řidič cizozemského vozidla, jehož provoz na území České republiky je podmíněn hraničním pojištěním, při výjezdu tohoto vozidla z území České republiky dokladem o hraničním pojištění uzavřeným na celou dobu pobytu tohoto vozidla na území České republiky nebo na dobu tohoto pobytu po uplynutí doby platnosti zelené karty, příslušník Policie České republiky neumožní další jízdu cizozemského vozidla do doby splnění povinnosti podle odstavce 4.

(6) Zaplacené pojistné za hraniční pojištění se nevrací.

§ 15

Evidence pojištění odpovědnosti

(1) Pojistitel sděluje Kanceláři údaje o vzniku, změně a zániku pojištění odpovědnosti nejméně v rozsahu údajů uváděných v dokladu o pojištění odpovědnosti, a to nejpozději do 1 měsíce ode dne vzniku příslušné skutečnosti.

(2) Kancelář sděluje údaje podle odstavce 1 týkající se vozidel, která podléhají evidenci vozidel, Ministerstvu dopravy, které provozuje Centrální registr vozidel.

(3) Ministerstvo dopravy porovnává údaje podle odstavce 2 s údaji jím vedenými a sdělí Kanceláři výsledek porovnání a údaje o vozidlech a o jejich vlastnících nebo provozovatelích, které nebyly sděleny Kanceláři, a to v rozsahu jím vedených údajů. Kancelář má právo požadovat sdělení i jednotlivých údajů vedených v Centrálním registru vozidel, jsou-li pro to důvody vyplývající z její působnosti podle tohoto zákona.

(4) Údaje vedené Kanceláři týkající se vozidel a jejich vlastníků nebo provozovatelů mohou být Kanceláři sděleny pojistiteli.

(5) Pokud pojištění odpovědnosti zaniklo a nebyla-li ve lhůtě 14 dnů ode dne tohoto zániku pojištění uzavřena nová pojistná smlouva týkající se téhož tuzemského vozidla, je vlastník vozidla povinen ve stejné lhůtě odevzdat státní poznávací značku a osvědčení o registraci tohoto vozidla příslušnému orgánu evidence. Nelze-li z objektivních důvodů tuto povinnost splnit, musí vlastník vozidla takovou skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit příslušnému orgánu evidence. Tyto povinnosti jsou splněny i tehdy, pokud tak učinil provozovatel vozidla zapsaný v registru vozidel.

(6) Nesplnění povinnosti podle odstavce 5 oznamuje Kancelář bez zbytečného odkladu prostřednictvím Centrálního registru vozidel orgánu evidence příslušnému podle místa trvalého pobytu nebo sídla vlastníka tuzemského vozidla, který na základě tohoto oznámení zahájí správní řízení, ve kterém v závislosti na zjištěných okolnostech rozhodne o udělení pokuty (§ 16 odst. 1), popřípadě o vyřazení vozidla z registru silničních vozidel.²³⁾

(7) Údaje podle odstavců 2, 3 a 6 se sdělují nejméně jedenkrát měsíčně.

(8) Údaje se sdělují způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 15a

Informační středisko Kanceláře

(1) Za účelem poskytnutí informací nezbytných pro uplatnění nároků poškozených osob na náhradu škody z pojištění odpovědnosti provozuje Kancelář informační středisko, jehož prostřednictvím zjišťuje a uchovává údaje o

- a) státních poznávacích značkách tuzemských vozidel,
- b) pojistiteli, číslech pojistných smluv týkajících se pojištění odpovědnosti z provozu tuzemských vozidel a datech počátku a konce platnosti pojištění,
- c) číslech zelených karet, číslech pojistných smluv týkajících se hraničního pojištění a
- d) pojistitelích, jejich pobočkách zřízených v jiných členských státech a jimi jmenovaných škodních zástupcích.

(2) Informace podle odstavce 1 písm. a), týkající se tuzemských vozidel, zjišťuje Kancelář prostřednictvím Centrálního registru vozidel (§ 15 odst. 3). Informace podle odstavce 1 písm. a) a c) týkající se vozidel s výjimkou z pojištění odpovědnosti podle § 5 odst. 1 písm. b) a c) shromažďuje ministerstvo. Na žádost Kanceláře je ministerstvo povinno jí sdělit, zda se jedná o vozidlo, na jehož vlastníka nebo provozovatele se tato výjimka vztahuje.

(3) Informace podle odstavců 1 a 2 musí být uchovávány nejméně po dobu 7 let ode dne trvalého vyřazení vozidla z registru silničních vozidel nebo ode dne zániku pojistné smlouvy tak, aby poškozený mohl od Kanceláře do 7 let ode dne vzniku škodné události získat vždy informace o

- a) obchodní firmě a sídle pojistitele, který uzavřel pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, kterým byla poškozenému způsobena škoda,
- b) čísle pojistné smlouvy o pojištění odpovědnosti uzavřené pojistitelem podle písmene a),
- c) škodním zástupci pojistitele, jestliže se jedná o poškozeného s bydlištěm v jiném členském státě,
- d) vlastníku vozidla nebo jeho provozovateli, je-li odlišný od jeho vlastníka, a
- e) místě, na které se má poškozený obracet v případě, že škoda byla způsobena provozem vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti.

(4) Informace týkající se vozidel s obvyklým stanovištěm v jiném členském státě, než je Česká republika, zjišťuje Kancelář prostřednictvím informačních středisek těchto členských států.

Přestupky a jiné správní delikty

§ 16

(1) Přestupku se dopustí fyzická osoba, která

- a) provozuje vozidlo bez pojištění odpovědnosti, ačkoliv musí být tato odpovědnost pojištěna podle § 1 odst. 2,
- b) neodevzdá příslušnému orgánu evidence státní poznávací značku a osvědčení o registraci vozidla v případě zániku pojištění odpovědnosti podle § 15 odst. 5, nebo

c) nepředloží při provozu vozidla na požádání příslušníka Policie České republiky doklady o pojištění odpovědnosti podle § 17 odst. 1.

(2) Jiného správního deliktu se dopustí právnická osoba, která

a) provozuje vozidlo bez pojištění odpovědnosti, ačkoliv musí být tato odpovědnost pojištěna podle § 1 odst. 2, nebo

b) neodevzdá příslušnému orgánu evidence státní poznávací značku a osvědčení o registraci vozidla v případě zániku pojištění odpovědnosti podle § 15 odst. 5.

(3) Za přešůpek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 20 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel až na dobu jednoho roku, za přešůpek podle odstavce 1 písm. b) lze uložit pokutu do 10 000 Kč a za přešůpek podle odstavce 1 písm. c) lze uložit pokutu do 500 Kč.

(4) Za jiný správní delikt podle odstavce 2 písm. a) lze uložit pokutu do 20 000 Kč a za jiný správní delikt podle odstavce 2 písm. b) lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 16a

(1) Obecné podmínky odpovědnosti za přešůpky se posoudí a řízení o přešůpcích se provede podle zvláštního právního předpisu,20) není-li dále stanoveno jinak.

(2) Pokuty právnickým osobám ukládá správní orgán, který je oprávněn projednávat přešůpky uvedené v § 16 odst. 1. Tento správní orgán také pokuty vybírá a vymáhá podle zvláštního právního předpisu.20a) Pokuty jsou příjmem rozpočtu, jímž je zabezpečována činnost správního orgánu, pokuty uložené v blokovém řízení jsou příjmem státního rozpočtu.

(3) Odpovědnost za přešůpky a jiné správní delikty zaniká, uplynou-li ode dne jejich spáchání 2 roky.

(4) Místní příslušnost správního orgánu k projednání přešůpků a jiných správních deliktů se řídí sídlem právnické osoby nebo trvalým pobytem fyzické osoby.

(5) V průběhu řízení podle tohoto zákona je správní orgán oprávněn požadovat informace od příslušného orgánu evidence, od pojistitele nebo od Kanceláře.

§ 17

Kontrola pojištění odpovědnosti

(1) Při provozu vozidla na pozemní komunikaci je jeho řidič povinen mít u sebe doklad o pojištění nebo zelenou kartu nebo doklad o hraničním pojištění a na požádání jej předložit příslušníku Policie České republiky. To neplatí pro řidiče vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti a řidiče cizozemského vozidla, jehož pojištění odpovědnosti je zaručeno kancelářmi pojistitelů cizího státu.

(2) Policie České republiky provádí kontrolu pojištění odpovědnosti v případě vstupu cizozemského vozidla na území České republiky. Není-li dále stanoveno jinak, Policie České republiky neprovádí kontrolu pojištění odpovědnosti v případě vstupu na území České republiky cizozemského vozidla s obvyklým stanovištěm na území jiného členského státu.

(3) Policie České republiky je oprávněna provádět kontrolu pojištění odpovědnosti při každém vstupu vozidla s obvyklým stanovištěm na území jiného členského státu na území České republiky, které je uvedeno v seznamu vozidel, který členský stát předal, v souladu s právem Evropských společenství, 20b) ministerstvu a Komisi Evropských společenství.

(4) Policie České republiky provádí namátkovou kontrolu pojištění odpovědnosti, která nesmí být diskriminační, je prováděna jako součást hraniční policejní kontroly a není zaměřena výlučně jen na kontrolu pojištění odpovědnosti toho vozidla, které má obvyklé stanoviště na území jiného než členského státu a které vstupuje na území České republiky z jiného členského státu.

(5) Seznam vozidel podle odstavce 3 a všechny jeho změny předává ministerstvo bez zbytečného odkladu po jeho obdržení Kanceláři a Policii České republiky. Ministerstvo oznamuje ostatním členským státům a Komisi Evropských společenství seznam osob s výjimkou z pojištění odpovědnosti 20b) (§ 5 odst. 2).

Oddíl třetí

Kancelář

§ 18

(1) Zřizuje se Kancelář, která je právnickou osobou, 21) jejíž název zní: "Česká kancelář pojistitelů". Kancelář je profesní organizací pojistitelů a podniká v rozsahu stanoveném tímto zákonem. Sídlem Kanceláře je Praha. Pro účely tohoto zákona se Kancelář považuje za tuzemskou pojišťovnu a na její činnost se přiměřeně použijí ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pojišťovnictví. 10) Kancelář se zapisuje do obchodního rejstříku.

(2) Kancelář

- a) spravuje garanční fond,
- b) provozuje hraniční pojištění a informační středisko,
- c) zabezpečuje plnění úkolů souvisejících s jejím členstvím v Radě kancelářů,
- d) uzavírá dohody s kanceláři pojistitelů cizích států, informačními středisky a orgány pověřenými v jiných členských státech vyřizováním žádostí o náhradní plnění a zabezpečuje úkoly vyplývající z těchto dohod,
- e) spolupracuje se státními orgány ve věcech týkajících se pojištění odpovědnosti,
- f) vede evidence a statistiky pro účely pojištění odpovědnosti,
- g) podílí se na předcházení škodám v provozu na pozemních komunikacích a na předcházení pojistným podvodům v pojištění souvisejícím s provozem vozidel.

(3) Členství v Kanceláři vzniká nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva, kterým bylo pojistiteli uděleno povolení k provozování pojištění odpovědnosti nebo dnem zahájení činnosti v tomto pojistném odvětví na území České republiky pojišťovnou z jiného členského státu. Vznik členství je pojistitel povinen bezodkladně oznámit Kanceláři.

(4) Členství v Kanceláři zaniká nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva, kterým bylo pojistiteli odňato povolení k provozování pojištění odpovědnosti nebo dnem, kdy pojišťovna z jiného členského státu pozbyla oprávnění k provozování pojištění odpovědnosti na území České republiky.

(5) Člen Kanceláře je povinen platit Kanceláři příspěvky. Příspěvky lze použít jen k zabezpečení působnosti Kanceláře.

(6) Členové Kanceláře ručí za její závazky v poměru podle výše svých příspěvků, a za tím účelem jsou povinni tvořit technické rezervy,²²⁾ a to k závazkům, ke kterým nemá Kancelář vytvořena odpovídající aktiva.

(7) Ministerstvo bez zbytečného odkladu sdělí Kanceláři skutečnosti podle odstavců 3 a 4.

(8) Za účelem plnění závazků podle § 24 odst. 2 a podle § 29 vytváří Kancelář technické rezervy. Skladba finančního umístění musí splňovat podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,²²⁾ pokud nejde o pohledávky za pojistiteli, kteří k těmto závazkům vůči Kanceláři tvoří technické rezervy podle odstavce 6. Na vedení účetnictví Kanceláře se použije zvláštní právní předpis upravující vedení účetnictví pro pojišťovny.^{22a)} Účetní závěrka Kanceláře musí být ověřena auditorem.^{22b)}

§ 18a

Informační povinnosti Kanceláře

(1) Kancelář je povinna poškozenému s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky sdělit na jeho žádost

- a) jméno a adresu vlastníka nebo obvyklého řidiče nebo registrovaného držitele vozidla, jehož provozem byla poškozenému škoda způsobena,
- b) obchodní firmu a adresu pojišťovny, u které byla pojištěna odpovědnost z provozu vozidla, jehož provozem byla poškozenému škoda způsobena,
- c) číslo pojistné smlouvy, kterou byla odpovědnost z provozu vozidla, jehož provozem byla poškozenému škoda způsobena, pojištěna,
- d) jméno a adresu škodního zástupce pojišťovny podle písmene b) v České republice,

jestliže ke škodné události došlo v jiném členském státě než České republice provozem vozidla s obvyklým stanovištěm v jiném členském státě než České republice.

(2) Kancelář je povinna poškozenému se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě než České republice sdělit na jeho žádost obdobné informace podle odstavce 1, jestliž

- a) ke škodné události došlo na území České republiky, nebo
- b) vozidlo, jehož provozem byla škoda způsobena, má obvyklé stanoviště na území České republiky.

(3) Poškozený, který žádá sdělení informací podle odstavců 1 a 2 je povinen v žádosti sdělit Kanceláři

- a) den a místo vzniku škodné události včetně identifikace členského státu, na jehož území ke škodné události došlo, a
- b) údaje o registrační značce vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena, a státu, v němž byla registrační značka vydána, pokud jsou poškozenému známy.

(4) Informace, týkající se vozidla s obvyklým stanovištěm na území České republiky, poskytne Kancelář na žádost informačního středisku jiného členského státu, na jehož území má poškozený bydliště nebo sídlo nebo na jehož území došlo ke škodné události.

§ 19

Orgány Kanceláře

Orgány Kanceláře jsou

- a) shromáždění členů,
- b) správní rada,
- c) kontrolní komise,
- d) výkonný ředitel.

§ 20

Shromáždění členů

(1) Nejvyšším orgánem Kanceláře je shromáždění členů. Právo účasti na shromáždění členů má každý člen Kanceláře. Shromáždění členů svolává správní rada alespoň jedenkrát za 12 měsíců. Správní rada svolá shromáždění členů tak, aby se konalo nejpozději do 30 dnů od data, kdy o to požádá kontrolní komise nebo nejméně jedna třetina členů Kanceláře. Každého jednání shromáždění členů je oprávněn se zúčastnit pověřený zástupce ministerstva; zástupci ministerstva musí být na jeho žádost uděleno slovo.

(2) Shromáždění členů je schopné usnášení, je-li přítomna nadpoloviční většina členů Kanceláře, kteří provozují pojištění odpovědnosti na území České republiky jinak než formou volného poskytování služeb. Není-li shromáždění členů schopné usnášení, svolá správní rada nové shromáždění členů tak, aby se konalo nejpozději do 30 dnů od data předcházejícího shromáždění členů; takové shromáždění je schopné usnášení, je-li přítomna nejméně jedna třetina členů Kanceláře, kteří provozují pojištění odpovědnosti na území České republiky jinak než formou volného poskytování služeb. Každý člen má jeden hlas. Shromáždění členů rozhoduje většinou hlasů přítomných členů.

(3) Shromáždění členů přísluší

- a) volit a odvolávat členy správní rady a kontrolní komise,
- b) určovat výši ročních a mimořádných příspěvků členů,
- c) schvalovat rozpočet Kanceláře,
- d) rušit nebo měnit rozhodnutí správní rady,
- e) schvalovat účetní závěrky Kanceláře,
- f) rozhodovat o věcech, které si vyhradí,
- g) přijímat statut Kanceláře po jeho předchozím schválení ministerstvem.

(4) Příspěvek členů podle odstavce 3 písm. b) se určuje pevnou částkou za vozidlo uvedené v pojistné smlouvě nebo procentuálním podílem z předepsaného pojistného.

§ 21

Správní rada

(1) Správní rada je statutárním orgánem Kanceláře, který má 5 členů. Za správní radu jedná navenek jménem Kanceláře každý člen správní rady.

(2) Správní radě přísluší

- a) volit ze svých členů a odvolávat předsedu a místopředsedu správní rady,
- b) jmenovat a odvolávat výkonného ředitele a jeho zástupce,
- c) spravovat majetek Kanceláře,
- d) schvalovat vnitřní organizační předpisy Kanceláře a jejich změny,
- e) schvalovat zřízení nebo zrušení sekcí Kanceláře,
- f) zajišťovat publikační, dokumentační a jiné činnosti související s působností Kanceláře.

(3) Správní rada rozhoduje většinou svých členů, schází se zpravidla jednou měsíčně, zasedání svolává její předseda nebo místopředseda.

§ 22

Kontrolní komise

(1) Kontrolní komise je kontrolním orgánem Kanceláře. Kontrolní komise dohlíží na výkon působnosti správní rady, na výkon činností Kanceláře a její hospodaření, a zda členové Kanceláře platí příspěvky ve stanovené lhůtě a výši.

(2) Kontrolní komise má 3 členy a ze svých členů volí a odvolává svého předsedu. Člen kontrolní komise nesmí být současně členem správní rady, v pracovním poměru nebo v poměru jemu naroveň postaveném ke Kanceláři a ani statutárním orgánem nebo jeho členem, ani členem dozorčího orgánu, ani prokuristou člena Kanceláře.

(3) Za účelem výkonu kontroly musí Kancelář členům kontrolní komise poskytnout potřebné doklady a pravdivé a úplné informace o zjišťovaných skutečnostech. Stejně povinnosti mají členové Kanceláře, jestliže předmětem kontroly je výše příspěvku placeného tímto členem Kanceláře.

(4) Svá zjištění oznamuje kontrolní komise správní radě, která je povinna je projednat a o projednání a o přijatých opatřeních informovat ministerstvo.

§ 23

Výkonný ředitel

Výkonný ředitel je oprávněn činit právní úkony k zabezpečení působnosti Kanceláře, v době mezi zasedáními správní rady přijímat veškerá opatření a rozhodnutí nezbytná k zajištění řádné činnosti Kanceláře, pokud správní rada neurčí jinak.

§ 24

Garanční fond

(1) Garanční fond se tvoří z příspěvků pojistitelů a z pojistného za hraniční pojištění.

(2) Kancelář poskytuje z garančního fondu poškozenému

- a) plnění za škodu na zdraví nebo usmrcením způsobenou provozem nezjištěného vozidla, za kterou odpovídá nezjištěná osoba,

- b) plnění za škodu způsobenou provozem vozidla, za kterou odpovídá osoba bez pojištění odpovědnosti,
- c) plnění za škodu způsobenou provozem vozidla, za kterou odpovídá osoba, jejíž odpovědnost za tuto škodu je pojištěna u pojistitele, který z důvodu svého úpadku nemůže uhradit tuto škodu,
- d) plnění za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla, za kterou odpovídá osoba, jejíž odpovědnost za tuto škodu je pojištěna hraničním pojištěním,
- e) plnění za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla, jehož řidiči nevzniká při provozu tohoto vozidla na území České republiky povinnost uzavřít hraniční pojištění,
- f) náhradní plnění podle § 24a a 24b, a to v rozsahu, v jakém je Kancelář povinna plnit podle písmen a) až c).

(3) Poškozený má právo uplatnit nárok na plnění podle odstavce 2 písm. a) až e) proti Kanceláři za stejných podmínek, za nichž by mohl uplatnit nárok na plnění proti pojistiteli (§ 9). Pohledávka Kanceláře na náhradu za plnění podle odstavce 2 písm. b) a c) se považuje za pohledávku za podstatou podle zvláštního právního předpisu.22c)

(4) Podmínkou vzniku práva poškozeného na plnění z garančního fondu podle odstavce 2 písm. a) je šetření škodné události Policií České republiky.

(5) Kancelář poskytuje poškozenému plnění podle odstavce 2 za stejných podmínek, jako poskytuje pojistné plnění pojistitel (§ 6 odst. 2 a 3, § 7 až 10). Plnění podle odstavce 2 písm. b) za škodu na vozidle a za škodu podle § 6 odst. 2 písm. b) a c) týkající se jednoho poškozeného se neposkytuje, jestliže tato škoda nepřesahuje částku 5 000 Kč.

(6) Vznikne-li mezi Kanceláři a pojistitelem, popřípadě Ministerstvem financí v případech uvedených v § 11, spor o tom, kdo má poškozenému plnit, poskytne poškozenému úhradu prokázané škody Kancelář. Pokud z dalšího šetření vyplyne, že plnění mělo být zcela nebo částečně poskytnuto pojistitelem, popřípadě Ministerstvem financí v případech uvedených v § 11, je pojistitel, popřípadě Ministerstvo financí v případech uvedených v § 11, povinen Kanceláři poskytnuté plnění nahradit.

(7) Nejvyšší hranicí plnění podle odstavce 2 písm. a) až c) při jedné škodné události jsou limity pojistného plnění uvedené v § 3 odst. 4.

(8) Výplatou plnění z garančního fondu vzniká Kanceláři nárok vůči tomu, kdo odpovídá za škodu podle odstavce 2 písm. a) a b), na náhradu toho, co za něho plnila. Proti pojistiteli má Kancelář právo na náhradu toho, co plnila za pojištěného podle odstavce 2 písm. c) a podle § 24a odst. 1 písm. a). Kancelář je povinna požadovat na příslušném garančním fondu, popřípadě na příslušné kanceláři pojistitelů, náhradu toho, co plnila poškozenému podle odstavce 2 písm. e) nebo formou náhradního plnění podle § 24a odst. 1 písm. b) a § 24b.

(9) Z garančního fondu se neposkytuje plnění za

- a) škodu způsobenou provozem vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti,
- b) škody podle § 7,
- c) náklady vzniklé poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění (péče) nebo důchodů z důchodového pojištění v důsledku škody na zdraví nebo usmrcením způsobené provozem nezjištěného vozidla, za kterou odpovídá nezjištěná osoba.

(10) Kancelář může na základě dohody výkonem působnosti podle odstavců 2 a 7 jménem a na účet Kanceláře pověřit člena Kanceláře.

Náhradní plnění z garančního fondu

§ 24a

(1) Z garančního fondu poskytuje Kancelář náhradní plnění, jestliže

- a) pojistitel nesplnil povinnost podle § 9 odst. 3, nebo
- b) pojistitel se sídlem v jiném členském státě, než je Česká republika, neustanovil v České republice škodního zástupce podle § 9a

(2) Náhradní plnění podle odstavce 1 písm. b) se poskytuje poškozenému s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky pouze v případě škodné události způsobené provozem vozidla, pokud

- a) pojistná smlouva o pojištění odpovědnosti z jeho provozu byla uzavřena u pojistitele v jiném členském státě než v České republice a
- b) se jedná o vozidlo s obvyklým stanovištěm v jiném členském státě než v České republice, nebo
- c) škodná událost vznikla na území jiného členského státu než v České republice, nebo na území jiného než členského státu při průjezdu jeho územím z jednoho členského státu do jiného členského státu.

(3) Náhradní plnění poskytuje Kancelář poškozenému na základě jeho písemné žádosti. Poškozený nemá proti Kanceláři právo na náhradní plnění, jestliže

- a) v případě podle odstavce 1 písm. b) již předložil žádost o náhradu škody přímo pojistiteli, který uzavřel pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti týkající se vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena, a jestliže obdržel vyjádření tohoto pojistitele do 3 měsíců ode dne předložení požadavku, nebo
- b) bylo v dané věci zahájeno soudní řízení přímo proti příslušnému pojistiteli.

(4) Kancelář je povinna poškozenému plnit nebo sdělit důvody, pro které plnění snížila nebo odmítla, do 2 měsíců ode dne obdržení žádosti o náhradní plnění. Tuto žádost odloží, pokud do doby jejího vyřízení pojistitel přímo nebo prostřednictvím ustanoveného škodního zástupce poskytne poškozenému náhradu vzniklé škody nebo mu sdělí důvody, pro které svoje plnění snižuje nebo pro které odmítá plnit.

(5) Kancelář bez zbytečného odkladu po obdržení žádosti o náhradní plnění písemně sdělí

- a) pojistiteli, který uzavřel pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti týkající se vozidla, jehož provozem byla způsobena škoda, nebo jeho škodnímu zástupci,
- b) orgánu pověřenému v členském státě sídla pojistitele nebo jeho pobočky, který uzavřel pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti týkající se vozidla, jehož provozem byla způsobena škoda, nebo
- c) osobě, která za škodu odpovídá, je-li známa,

že obdržela žádost od poškozeného a že tuto žádost vyřídí do 2 měsíců ode dne jejího obdržení.

(6) Kancelář má právo na náhradu vyplacené částky náhradního plnění od orgánu pověřeného vyřizováním žádostí o náhradní plnění v členském státě sídla pojistitele nebo jeho pobočky, který uzavřel pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti týkající vozidla, jehož provozem byla způsobena škoda.

(7) Výplatou náhradního plnění přecházejí práva poškozeného vůči osobě, která způsobila škodu, nebo vůči jejímu pojistiteli na Kancelář.

(8) Jestliže příslušný orgán jiného členského státu, než je Česká republika, poskytl v souladu s právem Evropských společenství (22d) náhradní plnění poškozenému s bydlištěm nebo sídlem v tomtéž členském státu a uplatnil své právo na náhradu proti Kanceláři, Kancelář takto uplatněné právo uspokojí bez zbytečného odkladu.

§ 24b

(1) Z garančního fondu poskytuje Kancelář náhradní plnění poškozenému s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky také tehdy, jestliže

- a) není možné zjistit vozidlo, jehož provozem byla na území jiného členského státu, než je Česká republika, způsobena škoda, nebo
- b) do 2 měsíců ode dne vzniku škody způsobené provozem vozidla není možné zjistit pojišťovnu, které vznikla povinnost poskytnout pojistné plnění za tuto škodu.

(2) Kancelář má právo na náhradu vyplacené částky náhradního plnění podle odstavce 1

- a) vůči garančnímu fondu v členském státě, ve kterém došlo ke škodě, jestliže nelze zjistit vozidlo, jehož provozem byla škoda způsobena,
- b) vůči garančnímu fondu členského státu, ve kterém došlo ke škodě, jestliže byla škoda způsobena provozem vozidla, které má obvyklé stanoviště na území jiného než členského státu,
- c) vůči garančnímu fondu v členském státě, na jehož území má vozidlo, jehož provozem byla škoda způsobena, obvyklé stanoviště, jestliže nelze zjistit pojišťovnu, které vznikla povinnost poskytnout pojistné plnění za škodu způsobenou takovým vozidlem.

(3) Ustanovení § 24a odst. 7 a 8 platí v případě náhradního plnění podle odstavce 1 obdobně.

§ 25

Výkon státního dozoru nad činností Kanceláře

(1) Činnost Kanceláře podle § 18 odst. 2 písm. a), b), d) a f) podléhá státnímu dozoru, který vykonává ministerstvo. Pro výkon státního dozoru nad činností Kanceláře se použijí ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího výkon státního dozoru nad pojišťovnictvím.10)

(2) Při výkonu státního dozoru je ministerstvo oprávněno ukládat Kanceláři opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Jestliže Kancelář nesplní uložená opatření ve lhůtě stanovené ministerstvem nebo jestliže se v její činnosti tyto nedostatky opakují, je ministerstvo oprávněno uložit Kanceláři pokutu, a to do výše 10 milionů Kč a ve lhůtě podle zvláštního právního předpisu.10)

Společná a přechodná ustanovení

§ 26

Společná ustanovení

(1) Je-li vozidlo ve spoluvlastnictví více osob, plní povinnosti podle tohoto zákona ten ze spoluvlastníků, který k tomu byl spoluvlastníky vozidla písemně pověřen. V případě smrti vlastníka vozidla vykonává povinnosti vlastníka vozidla podle tohoto zákona jeho dědic, v případě více dědiců ten, který k tomu byl ostatními dědici pověřen. Nebyl-li nikdo pověřen, pak tyto povinnosti vykonává soudem určený správce dědictví. V případě zániku právnické osoby povinnosti vlastníka vozidla podle tohoto zákona vykonává její právní nástupce, zaniká-li právnická osoba bez právního nástupce, likvidátor, je-li tato osoba v konkursu, správce konkursní podstaty.

(2) V případě smrti pojistníka přecházejí práva a povinnosti z pojištění odpovědnosti do doby nabytí právní moci usnesení o nabytí dědictví na dědice společně a nerozdílně.

§ 26a

Působnosti stanovené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo městským částem podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

Přechodná ustanovení

§ 27

(1) Pojistná smlouva může být uzavřena s účinností nejdříve od 1. ledna 2000.

(2) Povinnost podle § 1 odst. 2 vzniká dnem 1. ledna 2000.

(3) U škodných událostí, které nastaly před 1. lednem 2000, a nároků z nich vzniklých se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

(4) Pojistitel, který před 1. lednem 2000 uzavřel s pojistníkem pojistnou smlouvu týkající se vozidla, které bylo vzato do evidence vozidel před 1. lednem 2000, je povinen do 5 pracovních dnů po ukončení kalendářního měsíce předat Kanceláři přehled o dokladech o pojištění vydaných za celý předchozí kalendářní měsíc a o údajích v nich obsažených.

§ 28

(1) Ministerstvo svolá do 4 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona první shromáždění všech členů Kanceláře.

(2) Náklady na činnost Kanceláře v roce 1999 uhradí její členové formou mimořádného příspěvku, jehož výši určí shromáždění členů na svém prvním zasedání. Tento příspěvek je splatný do jednoho měsíce ode dne, kdy byl shromážděním členů stanoven.

(3) Výše prostředků garančního fondu musí činit nejméně

a) k 1. lednu 2000 3 % z celkového objemu pojistných plnění ze zákonného pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla²³) (dále jen "zákonné pojištění") vyplacených v roce 1998,

b) k 1. lednu 2001 5 % z celkového objemu vyplacených pojistných plnění ze zákonného pojištění vyplacených v roce 1999,

c) k 1. červenci 2001 20 % z celkového objemu plnění vyplacených z garančního fondu v předchozím účetním období.

§ 29

(1) Práva a povinnosti České pojišťovny a. s. vzniklé ze zákonného pojištění přecházejí dnem 1. ledna 2000 na Kancelář. Tato práva a povinnosti uplatňuje a vykonává jménem a na účet Kanceláře Česká pojišťovna a. s. O této činnosti vede Česká pojišťovna a. s. účetní evidenci odděleně od účetní evidence o ostatní činnosti.

(2) Česká pojišťovna a. s. převede do posledního dne měsíce následujícího po ověření účetní závěrky za rok 1999 auditorem na zvláštní účet Kanceláře částku odpovídající výši prostředků technických rezerv vytvořených z pojistného za zákonné pojištění přijatého do 31. prosince 1999 po odpočtu výše pojistného plnění vyplaceného ze zákonného pojištění od 1. ledna 2000 k datu převodu. Prostředky uložené na tomto účtu lze použít pouze na úhradu závazků ze zákonného pojištění a nákladů s jejich vyřízením spojených. Pokud k tomu prostředky na tomto účtu nepostačují, úhrada závazků ze zákonného pojištění a nákladů s jejich vyřízením spojených jde na vrub Kanceláře.

(3) Česká pojišťovna a. s. je povinna předat do jednoho měsíce po prvním zasedání shromáždění členů Kanceláře databázi osob, které k tomuto datu uhradily pojistné za zákonné pojištění v roce 1999, a statistické údaje o vývoji zákonného pojištění za posledních 5 let.

(4) Česká pojišťovna a. s. předloží Kanceláři vždy do 31. března běžného roku zprávu o činnosti podle odstavce 1 věty druhé a její vyúčtování.

(5) Činnost Kanceláře a České pojišťovny a. s. podle odstavců 1 až 4 podléhá výkonu státního dozoru nad pojišťovnictvím podle zvláštního právního předpisu, 10) přičemž ustanovení tohoto zvláštního právního předpisu se pro výkon státního dozoru nad touto činností Kanceláře a České pojišťovny a. s. použijí obdobně.

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

§ 34

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení, s výjimkou ustanovení § 1 odst. 2, § 15 odst. 1, 7, 8 a 9, § 16, 17, části druhé, třetí, čtvrté a páté, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2000.

* * *

Zákon č. 307/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), nabyl účinnosti dnem vyhlášení (3. prosince 1999).

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., nabyl účinnosti dnem 1. července 2001.

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. 47/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. května 2004.

Předseda vlády:
PhDr. Špidla v. r.

1) Směrnice Rady 72/166/EHS ze dne 24. dubna 1972 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění, ve znění směrnice Rady 72/430/EHS a směrnice Rady 84/5/EHS.

Druhá Směrnice Rady 84/5/EHS ze dne 30. prosince 1983 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, ve znění směrnice Rady 90/232/EHS.

Třetí Směrnice Rady 90/232/EHS ze dne 14. května 1990 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a o změně směrnic Rady 73/239/ EHS a 88/357/EHS.

1a) § 4 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

2) § 5 zákona č. 13/1997 Sb.

3) § 6 zákona č. 13/1997 Sb.

4) § 7 zákona č. 13/1997 Sb.

4a) Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

5) § 3 a příloha zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb.

9) § 4 až 6 zákona č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

10) Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.

11) § 13 a následující zákona č. 363/1999 Sb.

11a) § 23 zákona č. 363/1999 Sb.

12) § 4 odst. 7 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

§ 4 nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně.

15) § 442 a následující občanského zákoníku.

16) § 8a trestního řádu.

16a) § 123 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů.

Vyhláška č. 32/2001 Sb., o evidenci dopravních nehod.

17) § 38 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 99/1989 Sb.

18) Například § 179 zákoníku práce.

19) § 800 občanského zákoníku.

23) § 13 a 14 zákona č. 56/2001 Sb.

20) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

20a) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

20b) Čl. 4 směrnice Rady 72/166/EHS ze dne 24. dubna 1972 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění.

21) § 18 odst. 2 písm. d) občanského zákoníku.

22) § 13 a následující a § 21 zákona č. 363/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

22a) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

22b) Zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., ve znění zákona č. 209/2002 Sb.

22c) § 31 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

22d) Čl. 6 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sblížení právních předpisů členských států týkající se pojištění občanskoprávní odpovědnosti za provoz motorových vozidel a pozměňující směrnici Rady 73/239/EHS a 88/357/EHS.

23) Vyhláška č. 492/1991 Sb., kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, ve znění pozdějších předpisů.